

Kontanthjælp

Hver 5. ung med svag hjemmebaggrund er på kontanthjælp

Risikoen for at modtage kontanthjælp som ung afhænger af en række forhold herunder uddannelse, helbredssituation, opvækstvilkår samt en række personlige faktorer som fx evner og flid. Der er en betydelig social arv i forhold til risikoen for, at unge i Danmark ender på kontanthjælp. Unge med svag hjemmebaggrund har således 7½ gange større risiko for at komme på kontanthjælp sammenlignet med risikoen for unge med stærk hjemmebaggrund. Blandt unge med svag hjemmebaggrund er omkring hver femte på kontanthjælp.

af forskningschef **Mikkel Baadsgaard**

26. februar 2013

Analysens hovedkonklusioner

- Børns hjemmebaggrund har stor betydning for risikoen for at komme på kontanthjælp som ung. Der er således en klar tendens til, at risikoen for at komme på kontanthjælp som ung øges med antallet af risikofaktorer, der optræder i barndommen.
- Blandt unge med svag hjemmebaggrund er det over 20 pct., der modtager kontanthjælp, mens det er under 3 pct. af de unge med en stærk hjemmebaggrund, der modtager kontanthjælp. Unge med svag hjemmebaggrund har således 7½ gange større risiko for at komme på kontanthjælp sammenlignet med risikoen for unge med stærk hjemmebaggrund.
- Unge med svag hjemmebaggrund har særligt stor risiko for at blive længerevarende kontanthjælpsmodtagere med mere end 3 års sammenhængende forsørgelse på kontanthjælp. Tilsvarende har unge med svag hjemmebaggrund særligt stor risiko for at blive kontanthjælpsmodtagere i den "tunge" matchgruppe 3.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

Tlf. 33 55 77 17

Mobil 40 25 18 34

la@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Opvækstvilkårs betydning for risikoen for at blive kontanthjælpsmodtager som ung

Risikoen for at komme på kontanthjælp som ung afhænger af en række forhold herunder uddannelse, helbredssituation, opvækstvilkår samt en række personlige faktorer som fx evner og flid.

I det følgende vil vi se på en række risikofaktorer under opvæksten, som kan påvirke de unges risiko for at modtage kontanthjælp. Der ses på følgende risikofaktorer, som alle er opgjort, da barnet var 15 år:

- En eller flere i familien modtager kontanthjælp eller førtidspension.
- Barnet bor ikke sammen med både mor og far.
- Ingen af forældrene har en uddannelse ud over grundskolen.
- Familieindkomsten er blandt de 20 procent laveste.

Hver af disse risikofaktorer kan påvirke den enkeltes risiko for at komme på kontanthjælp som ung. I det følgende belyses sammenhængen mellem hver af disse risikofaktorer og risikoen for at komme på kontanthjælp som ung. Analysen belyser, hvor stor en andel af de unge i 18-29-års-alderen, der modtager kontanthjælp i oktober måned 2012, jf. boks 1.

Boks 1. Nærmere om analysen

Analysen belyser, hvor stor en andel af de 18-29-årige, der modtager kontanthjælp i oktober måned 2012. Identifikationen af kontanthjælpsmodtagerne er sket på baggrund af DREAM i ugerne 40-43 i 2012. På baggrund af ugemarkeringerne er beregnet en "fuldtidsgrad", så personer, der fx kun har modtaget kontanthjælp i 2 ud af de 4 uger, kun vægter som en halv fuldtidsperson. Der er kun medtaget personer med bopæl i Danmark primo oktober.

Varigheden af kontanthjælpsforløb er som udgangspunkt opgjort som sammenhængende perioder på kontanthjælp op til oktober 2012 - dog fortsætter varighedsopfølgningen ved "drypvise" enkeltstående uger med alternativ forsørgelse (højest 3 sammenhængende uger med alternativ forsørgelse).

Blandt de unge, der som 15-årige havde (mindst) en forælder, der modtog kontanthjælp eller førtidspension, er det 14,7 pct., der selv er på kontanthjælp. Derimod er kontanthjælpsandelen kun 5,3 pct. blandt de 18-29-årige, som ikke havde forældre, der modtog kontanthjælp eller førtidspension. Det fremgår af tabel 1. For alle 18-29-årige under et var det til sammenligning 6,3 pct., der modtog kontanthjælp i oktober måned 2012.

Tabel 1. Andel 18-29-årige, der modtager kontanthjælp opdelt efter opvækstvilkår som 15-årig.

	Nej (1)	Ja (2)	I alt	Risikoforhold (2)/(1)
	Pct.			
Mor eller far modtog kontanthjælp eller førtidspension	5,3	14,7	6,3	2,8
Boede ikke hos både mor og far som 15-årig	4,2	10,8	6,3	2,6
Forældre har ingen uddannelse	4,4	14,6	6,3	3,3
Forældre har en indkomst blandt de 20 pct. laveste	4,5	14,3	6,3	3,2

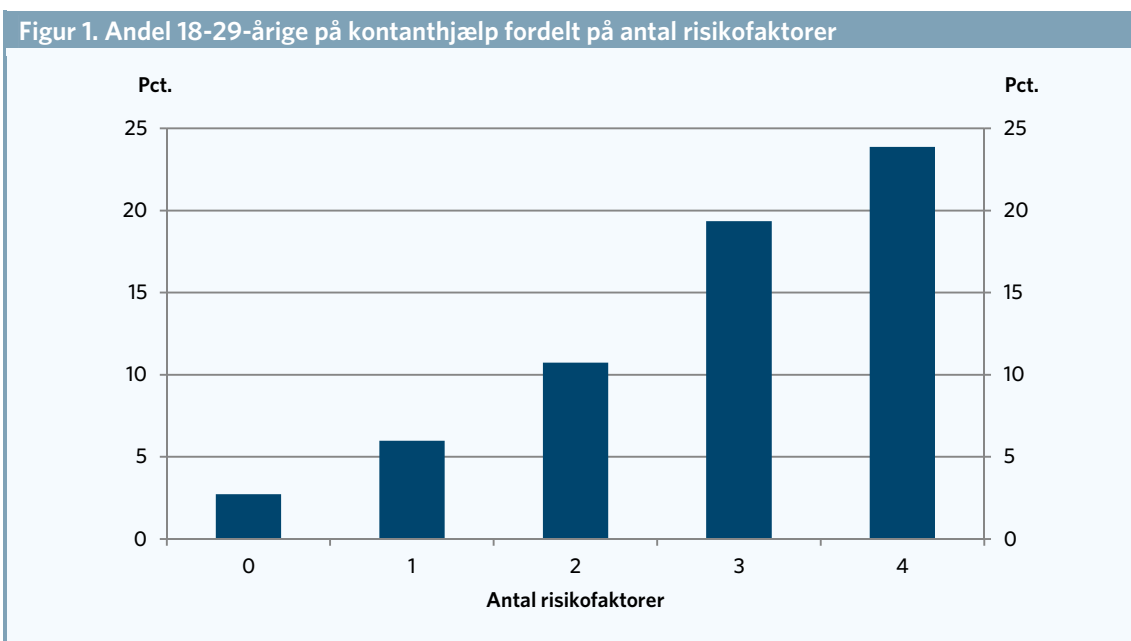
Anm: Personer, der ikke boede i Danmark som 15-årige, er ikke medtaget, men indgår i kolonnen "I alt".

Kilde: AE på baggrund af DREAM og Danmarks Statistiks registre.

Tilsvarende viser tabel 1, at der er større risiko for, at de unge modtager kontanthjælp, hvis forældrene ingen uddannelse har, hvis forældrene har relativ lav indkomst, og/eller hvis den unge ikke boede hos både mor og far som 15-årig.

Alle de fire risikofaktorer fra barndommen øger således tilsyneladende risikoen for at komme på kontanthjælp som ung. Det skal dog nævnes, at der er en tæt (statistisk) sammenhæng mellem disse fire risikofaktorer. For eksempel er en meget stor andel af forældrene med forholdsvis lav indkomst ufaglærte, og det er derfor ikke ud fra ovenstående muligt at belyse, hvor meget f.eks. uddannelse og indkomst isoleret set betyder for risikoen for, at børnene efterfølgende modtager kontanthjælp.

Der er en klar tendens til, at risikoen for at unge modtager kontanthjælp øges med antallet af risikofaktorer, der optræder i barndommen. Blandt de unge, der er vokset op i familier med alle fire ovennævnte risikofaktorer, er det således 24 procent, der modtager kontanthjælp. Til sammenligning er det blandt unge, der vokser op i familier uden risikofaktorer, under 3 procent, der modtager kontanthjælp, jf. figur 1.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Børns hjemmebaggrund har således stor betydning for risikoen for at komme på kontanthjælp som ung. I det følgende betegnes børn, der vokser op i familier uden risikofaktorer, for børn med stærk hjemmebaggrund, mens børn, der vokser op i familier med tre eller fire risikofaktorer, betegnes som børn med svag hjemmebaggrund.

Hjemmebaggrunden har stor betydning

Blandt unge med svag hjemmebaggrund er 20,4 pct. på kontanthjælp, mens den tilsvarende andel blandt unge med stærk hjemmebaggrund er 2,7 pct. Unge med svag hjemmebaggrund har således 7½ gange så stor risiko for at blive kontanthjælpsmodtager sammenlignet med risikoen for unge med stærk hjemmebaggrund, jf. tabel 2.

Opdeles kontanthjælpsmodtagerne i de tre matchgrupper, viser det sig, at unge med svag hjemmebaggrund har 5,4 gange større risiko for at være kontanthjælpsmodtager i matchgruppe 1 (Jobklar) sammenlignet med risikoen for unge med stærk hjemmebaggrund. Risikoen for at blive en "tung" kon-

tanthjælpsmodtager i matchgruppe 3 (Midlertidig passiv) er derimod 8,7 gange højere for unge med svag hjemmebaggrund sammenlignet med unge med stærk hjemmebaggrund.

Tabel 2. Andel 18-29-årige på kontanthjælp fordelt på hjemmebaggrund og matchkategori

	Stærk hjemmebaggrund (1)	Mellemgrupper	Svag hjemmebaggrund (2)	I alt	Risikoforhold (2)/(1)
		Pct.		Pct.	
Jobklar (matchgruppe 1)	1,0	2,5	5,2	2,0	5,4
Indsatsklar (matchgruppe 2)	1,4	3,9	11,7	3,4	8,6
Midlertidig passiv (matchgruppe 3)	0,4	1,1	3,4	0,9	8,7
I alt	2,7	7,6	20,4	6,3	7,5

Anm: Personer, der ikke boede i Danmark som 15-årige, er ikke medtaget, men indgår i kolonnen "I alt".

Kilde: AE på baggrund af DREAM og Danmarks Statistiks registre.

Unge med svag hjemmebaggrund har særlig stor risiko for at komme på kontanthjælp vedvarende over en længere årrække. Blandt unge med en svag hjemmebaggrund er det fx 3,9 pct., der har modtaget kontanthjælp i mindst 3 sammenhængende år, mens den tilsvarende andel for unge med stærk hjemmebaggrund er 0,3 pct. Risikoen for at blive "permanent" kontanthjælpsmodtager (med mindst 3 års sammenhængende kontanthjælp) er således over 11 gange større for unge med svag hjemmebaggrund sammenlignet med risikoen for unge med stærk hjemmebaggrund. Det fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Andel 18-29-årige på kontanthjælp fordelt på hjemmebaggrund og varighed på kontanthjælp

Varighed på kontanthjælp	Stærk hjemmebaggrund	Mellemgrupper	Svag hjemmebaggrund	I alt	Risikoforhold (2)/(1)
		Pct.		Pct.	
Under 3 mdr.	0,7	1,7	3,5	1,3	5,0
3-12 mdr.	0,9	2,4	6,1	2,0	7,1
1-2 år	0,6	1,6	4,4	1,3	8,1
2-3 år	0,3	0,8	2,5	0,7	8,9
Over 3 år	0,3	1,1	3,9	1,0	11,3
I alt	2,7	7,6	20,4	6,3	7,5

Anm: Personer, der ikke boede i Danmark som 15-årige, er ikke medtaget, men indgår i kolonnen "I alt".

Kilde: AE på baggrund af DREAM og Danmarks Statistiks registre.